

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาเปรียบเทียบการเอื้อประโยชน์ในร่างกายของยา metformin จาก 2 ตำรับโดยเป็นยาต้นตำรับและยาที่ผลิตภายในประเทศไทย โดยให้ยาขนาด 500 มิลลิกรัม 2 เม็ดครั้งเดียวแก่อาสาสมัครคนไทย เพศชายจำนวน 12 คน ที่มีสุขภาพปกติ หลังจากอาสาสมัครรับประทานยา metformin ของทั้ง 2 ตำรับแล้วไม่พบอาการผิดปกติทางคลินิก เมื่อเก็บตัวอย่างพลาสมาก่อนรับประทานยา (0) และที่ 0.5, 1, 1.5, 2, 2.5, 3, 5, 8, 10, 24 ชั่วโมงหลังรับประทานยาเพื่อหาปริมาณยา metformin ที่เวลาต่าง ๆ และนำมาวิเคราะห์หาระดับยาด้วยวิธี HPLC ผลการศึกษาสรุปได้ว่า

1. ยาเม็ด metformin ของผลิตภัณฑ์ต้นแบบและผลิตภัณฑ์เลียนแบบมีชีวสมมูลกัน โดยค่าพารามิเตอร์ของ AUC, Cmax เมื่อทดสอบด้วย ANOVA แบบ two way cross over พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$) และการทดสอบ 90% confidence interval อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดคือ AUC เท่ากับ 105.3-107.5 , Cmax เท่ากับ 89-125 % และ ค่า % difference ของ Tmax ระหว่างผลิตภัณฑ์ทั้ง 2 ตำรับ เท่ากับ 2.11 %

2. เมื่อนำค่าพารามิเตอร์อื่น ๆ ของยา metformin ของทั้ง 2 ตำรับ คือ Tmax , Ka, Kel , $t_{1/2}$, Vd และ CL มาทดสอบด้วย unpaired Student's t-test พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

3. ค่าเภสัชจลนศาสตร์ของยา metformin ของคนไทยมีดังนี้ ความเข้มข้นสูงสุด (Cmax) เท่ากับ 2.336 ± 0.565 ไมโครกรัม/ มิลลิลิตร เวลาที่ความเข้มข้นสูงสุด (Tmax) เท่ากับ 1.979 ± 0.687 ชั่วโมง อัตราเร็วของการดูดซึม (Ka) เท่ากับ 1.163 ± 0.476 ชั่วโมง⁻¹ อัตราเร็วการกำจัดยา (Kel) เท่ากับ 0.236 ± 0.068 ชั่วโมง⁻¹ ค่าครึ่งชีวิต ($t_{1/2}$) เท่ากับ 3.26 ± 0.24 ชั่วโมง ปริมาตรการกระจายตัว (Vd) เท่ากับ 6.77 ± 1.88 ลิตร/กิโลกรัม และปริมาตรเลือดที่ขจัดยาออกใน 1 หน่วยเวลา (CL) เท่ากับ 94.91 ± 21.05 มิลลิลิตร/ นาที

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาครั้งนี้ ค่าชีวอนุเคราะห์ (bioavailability) ของยา metformin ของทั้ง

2. ตำรับไม่มีความแตกต่างกัน แสดงว่าประสิทธิภาพการรักษาน่าจะไม่แตกต่างกัน สามารถนำมาใช้ทดแทนกันได้ จึงมีประโยชน์ในการเลือกใช้ยาเพื่อให้เหมาะสมตามเศรษฐฐานะของผู้ป่วย และลดการเสียดุลทางการค้าจากการนำเข้ายาจากต่างประเทศ ที่มีราคาแพงกว่ายาที่ผลิตภายในประเทศไทย

2. ควรมีการศึกษาต่อไปถึงค่าชีวสมมูลภายในร่างกายของยา metformin ทั้ง 2 ตำรับในอาสาสมัครเพศหญิง เพราะมีรายงานที่ชัดเจนของยาบางชนิดที่พบว่าค่าชีวสมมูลภายในร่างกายเพศหญิงและเพศชายแตกต่างกัน และควรศึกษาในคนวัยชรา โรคตับ โรคไต ในคนไทย เพื่อเป็นข้อมูลในการเลือกใช้ยา metformin เพื่อการรักษาต่อไป

3. ควรมีการศึกษาถึงประสิทธิภาพทางเภสัชพลศาสตร์ของยา metformin ทั้ง 2 ตำรับเปรียบเทียบกันเพื่อเป็นการยืนยันว่ายาทั้ง 2 ตำรับมีประสิทธิภาพในการรักษาเท่ากัน